

Filmgebeuren Gent

Waalse herinneringen aan een Voer-wandeling

Vanavond wordt op het Elfde Internationaal Filmgebeuren van Vlaanderen-Gent de Waalse film 'Mémoires' van Jean-Jacques Andrien in Vlaamse première vertoond.

Officieel wordt de film ondergebracht in de festivalsectie Belgisch Filmvenster, maar in feite bekijken de twee kultuurgemeenschappen, die ooit eens samen België vormden, elkaars films voornamelijk als 'buitenlandse' produkties.

DE herinneringen uit de titel hebben te maken met een van de talrijke Voer-wandelingen, meer bepaald die van 20 mei 1979. De wandeling was Vlaams, de mémoires zijn Waals. Op het einde van de jaren '70 verbleef de Waalse cineast Jean-Jacques Andrien een hele tijd in de Voerstreek, waar hij de erg mooie film «Le Grand Paysage d'Alexis Droeven» voorbereidde. Dat zorgde toen ook al voor communautaire herrie, vermits er zelfs een parle-

mentaire vraag - nr.142 van 11 april 1980 - aan gewijd werd. Men wou van de minister van Franse Cultuur weten of het waar was dat door het ministerie van de Franse Gemeenschap en door de RTBF miljoenen subsidies verstrekt werden voor een film «waarin de Vlaamse Gemeenschap ostentatief beledigd wordt en waarin de Vlamingen voorgesteld worden als onverschillig, kleingeestig en bekrompen volgelingen van een chauvinistisch nationalisme». De minis-

ter bevestigde dat de subsidies inderdaad toegekend waren, maar dat de inhoud van de film niet als beledigend voor de Vlaamse Gemeenschap kon beschouwd worden. De minister had gelijk. De beruchte communautaire perikelen kwamen inderdaad aan bod, maar de aandacht verschoof vrij snel naar een ernstiger, want sociaal-economisch niveau. De problemen waar het daarna voornamelijk over ging, waren die van de toenemende druk en bemoeizucht van het EG-landbouwbeleid, waardoor de streek in kwestie zich steeds afhankelijker van externe krachten en machten voelde worden.

Reportage

Tijdens de voorbereidings- en draaiperiode woonde Andrien dus in die Voerstreek, en daar filmde hij vrij regelmatig de Vlaamse wandelingen die even regelmatig in geweldadigheid ontspoorde. Een aantal van die reportage-beelden

werden al in «Le Grand Paysage» gebruikt, maar in «Mémoires» vormen ze de kern van de zaak. Enerzijds zijn er dus de zwart-wit beelden van de 'wandeling' van zondag 20 mei 1979; anderzijds zijn er interviews (in kleur) met mensen die een paar jaar later over hun herinneringen aan die tumultueuze zondag ondervraagd worden.

Het uitgangspunt dat daarbij door Jean-Jacques Andrien gehanteerd werd, omschrijft hij zelf als volgt: 'Ik heb gekozen voor een film die de gebeurtenissen in beeld brengt zoals ze beleefd werden door de franstalige Voerenaars. Zo heb ik ook niet het woord verleend aan de nederlandstalige Voerenaars, wat ik uiteraard wel zou gedaan hebben in de hoedanigheid van journalist. Ik heb de dingen zelf beleefd en ik voel ze op een bepaalde manier aan. Zo vertel ik ze en dat is alles. Maar hoe paradoxaal het ook moge klinken, deze subjektiviteit neigt naar het

Vlaamse rijkswachters op Waalse Voer-bodem, die door de Belgische staat naar Limburg werd overgeheveld: wie heret wie?